

Баланың балабақшаға бейімдеј

консультативті пунктке АРНАЛҒАН КЕНЕС

Педагог психолог: Ш.Е.Гилимгалиева

Балабақшага бейімделудің негізгі аспектілері:

Баланың балабақшага бейімделуі –
бала үшін манызды және күрделі
процесс, ол баланың жаңа ортага,
ережелерге және күн тәртібіне
үйренуіне байланысты. Бұл кезеңде
бала психологиялық және физикалық
түрғыдан дайындықты қажет етеді,
сонымен қатар ата-аналар мен
тәрбиешілердің колдауы үлкен рөл
атқарады.

1. Әлеуметтік бейімделу: Бала жаңа балалармен, тәрбиешілермен карым-катьнас орната бастайды. Бейімделу кезеңінде ол өзіне жаңа ортада калай әрекет ету керектігін үйренеді.
2. Эмоционалдық тұрақтылық: Баланың сезімдері мен эмоцияларын тусініп, оған колдау көрсету манызды. Бейімделу кезеңде балаларда корқыныш, мазасыздық, тіпті кейде жылау байқалуы мүмкін.
3. Күн тәртібіне үйрену: Балабақшада накты күн тәртібі болады, бұл балага тамактану, үйықтау және ойнау уақытын тұрақты түрде қабылдауды үйретеді.
4. Тәрбиелу мен білім беру процесіне қатысу: Балабақшадағы ойындар мен сабактар баланың ақыл-ойын дамытып, шығармашылық қабілеттерін арттыруға көмектеседі.

Бейімделу кезеңін өрекшеліктері:

- Балаға жаңа тәртіп пен талаптарға үйрену үшін уақыт қажет. Әр балада бұл процесс әртурлі болады: біреулер бірнеше күнде үйренсе, басқаларына бірнеше апта немесе ай қажет болуы мүмкін.
- Ата-аналар бұл кезеңде балаға өрекші көңіл беліп, оның жаңа ортаға деген қызығушылығын оятуға тырысуы керек.

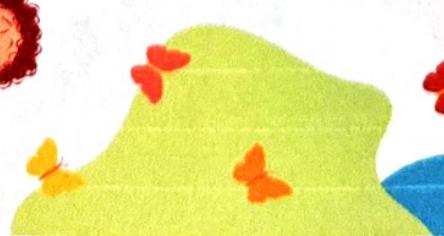
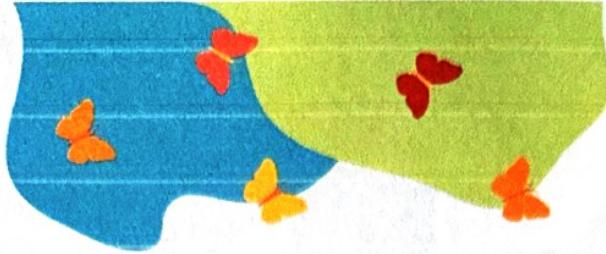
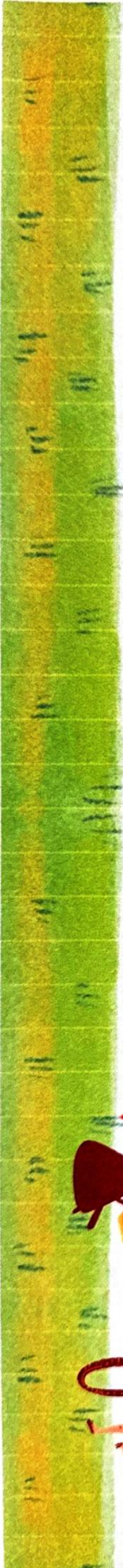
Баланың балабақшага бейімделу бірнеше кезеңнен тұрады. Бұл кезеңдер ар балада әртүрлі уақытты алуы мүмкін, бірак әдетте барлығы мына дай сатылардан етеді:

1. **Алғашқы танысу** (Бірінші кезең)
 - **Ұзактығы:** Бірнеше күннен еki аптаға дейін.
 - Сипаттамасы: Бала жаңа ортаға алғаш рет келеді. Бұл кезеңде ол тарбиешлерді, балаларды және ортаны танып біледі. Балалар көбіне алаңдаушылық сезінеді, жылайды немесе ата-анасынан ажырағысы келмейді. Бала үшін жаңа ережелер мен таргілті қабылдау қын болуы мүмкін.
 - Ата-ананың рөлі: Балаға балабақшаның жағымды жақтарын түсіндіру, оны Қызықтыру, қолдау көрсету.

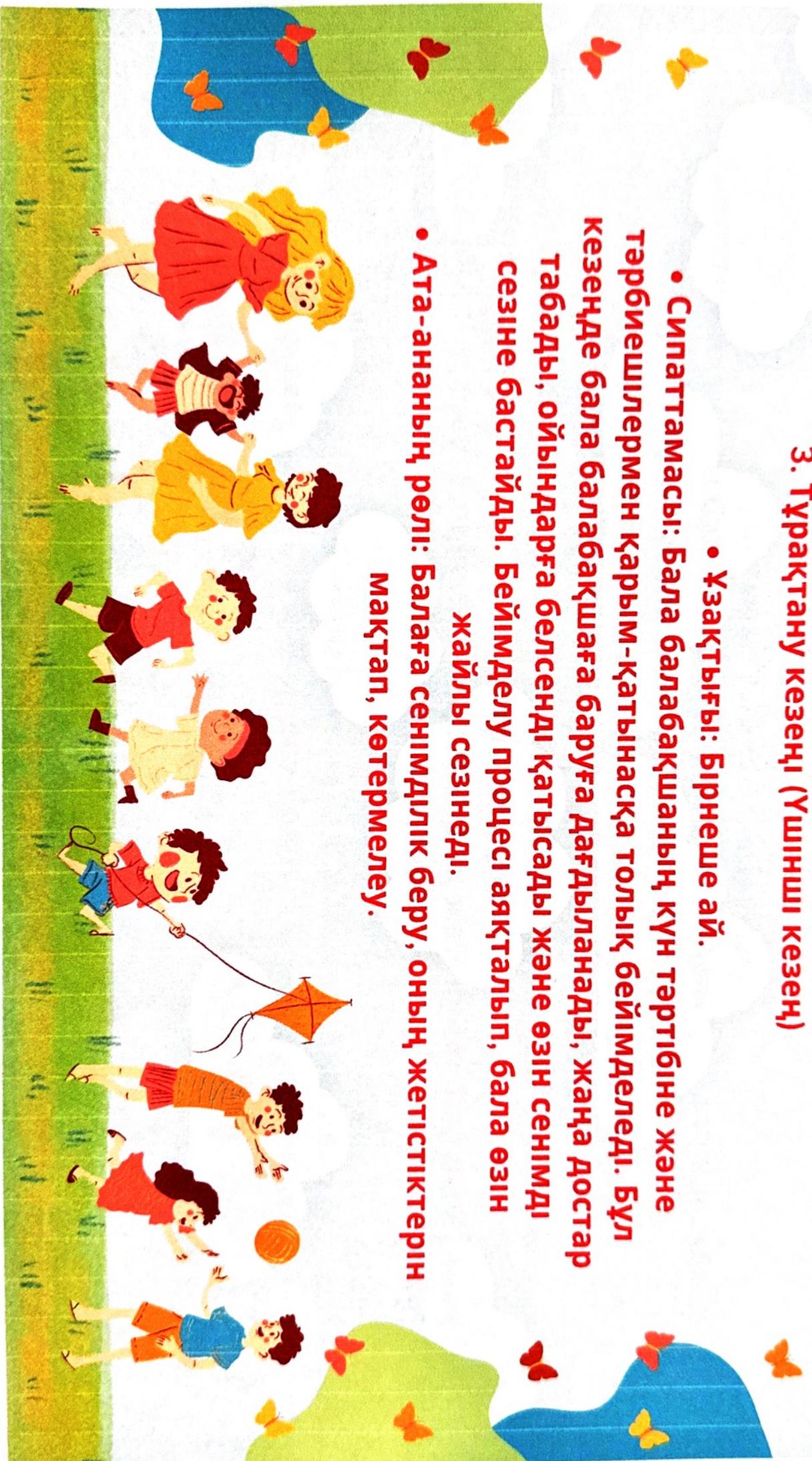

2. Бейімделу кезеңі (Екінші кезең)

- **Ұзактығы:** Бірнеше аптадан бір айға дейін.
Сипаттамасы: Бала ортаға үйрене бастайды, бірак ал де эмоционалдық тұрақсыздық байқалуы мүмкін. Бұл кезеңде бала тәрбиешлермен және балалармен Қарым-Қатынас орната бастайды, күн тәртібіне біртіндеп бейімделеді.
Көптеген балалар осы кезеңде жиі ауыруы мүмкін, өйткени стресстік жағдай иммундық жүйеге әсер етеді.
- **Ата-ананың рөлі:** Баланың жаңа күн тәртібіне үйренуін қадағалау, оған демеу беру, күнделікті тәртіпті сактауға көмектесу.

3. Тұрактану кезені (Ұшінши кезен)

- **Ұзактығы:** Бірнеше ай.
тәрбиелермен Қарым-қатынасқа толық бейімделеді. Бұл кезеңде бала балабақшаға баруға дағыланады, жаңа достар Табады, ойындарға белсенді қатысады және өзін сенімді сезіне бастайды. Бейімделу процесі аяқталып, бала өзін жайлы сезінеді.
- **Ата-ананың рөлі:** Балаға сенімділік беру, оның жетістіктерін мактап, көтермелеу.

4. Толық бейімделу (Төртінші кезең)

• **Ұзактығы:** 3 айдан 6 айға дейін.

• Сипаттамасы: Бала балабақшаға толық бейімделеді. Ол күнделікті күтіртібін жақсы тусініп, балабақшада өзін жайлы сезінеді. Тәрбиешлермен және балалармен тұракты Қарым-Катынас орнатып, топтағы іс-шараларға белсененді қатысады. Бұл кезеңде бала өз эмоцияларын жақсы басқарады және бейімделудің стресстік факторлары азаяды.

• Ата-ананың рөлі: Баланың эмоционалдық жай-күйін бақылау, оның дамуына және оқу-ойын процесіне белсененді қатысуын ынталандыру.

Осы кезеңдерді дұрыс бакылап, ата-аналар мен тәрбиешлер бірлесе жүмыс істесе, баланың бейімделу процесі женеләрі сатты етеді.

Бейімделу процесін жөнледету жолдары:

- Алдын ала дайындық: Баланы балабақшаға дейін қысқа уақытқа апарып, оны жаңа орынмен таныстыру.
- Үйде күн тартібін қалыптастыру: Балабақшадағы тартіпке үқсас күн тартібін Үйде орнату.
- Позитивті қолдау: Балалаға оның жаңа достары мен ойындарын қызықты турде әңгімелдеу, оны жаңа ортаға қызықтыру.

Ата анаға көңес!

Балабакшаға бейімделу кезінде ата-аналардың рөлі ете маңызды. Олар баланың жаңа ортаға тез және онай бейімделуіне көмектесуі үшін бірнеше көңестерді ескергені жөн.

Ата-аналарға бейімделу процесіне қатысты көңестер:

- Балабакшаға алдын ала дайындық жасаңыз тұрғыдан дайындаңыз.
- Үйде балабакшадағы күн тәртібіне сәйкес күн тәртібін құрыңыз. Мысалы, үйқы мен тамактану уақытын реттепңіз.
- Балаға балабакша туралы жағымды әңгімелер айтыңыз, онда қызықты ойындар мен жаңа достар табатының түсіндіріңіз.

2. Алғашқы күндері қысқа уақытқа қалдырыңыз

- Алғашқы күндері баланы балабакшада қысқа уақытқа қалдырып, оны біртіндеп ұзарту арқылы баланың жаңа ортаға үйренуіне мүмкіндік беріңіз.

3. Балаға қолдау көрсетіңіз

- Баланың балабакшага барап алдында өзін сенімді сезінүү үшін оған қолдау көрсетіңіз. Жылы сездер айтып, оны жігерлендіріңіз.

4. Коштасуды жөнгілдетің

- Коштасу кезінде үзак тұрып қалмаңыз, бірақ жылдам да болмаңыз
Баламен жылы коштасып, қай уақытта келетіңізді накты айтыңыз
Бұл балаға сенімділік береді!

- Баланың, бейімделу уақытына шыдамды болыңыз
• Эр бала үшін бейімделу процесі артурул болады. Біреулер бірнеше
күнде үйренсе, басқаларына бірнеше апта немесе ай қажет болуы
мүмкін.

- Баланың бейімделуін асықтырмаңыз, оған өз Қарқынымен
Уйренуңы мүмкіндік беріңіз.

6. ПОЗИТИВТІ ҚАТЫНАС САҚТАҢЫЗ

- БАЛАБАҚШАҒА БАРУДЫ ПОЗИТИВТІ ЖАҒЫНАН КӨРСЕТИҢГІЗ.
БАЛАНЫЗДЫҢ ТАБЫСТАРЫН АТАП ӘТІП, ОНЫҢ
ЖЕТИСТІКТЕРІН МАДАҚТАҢЫЗ.
- БАЛАҒА БАЛАБАҚШАДА БОЛАТЫН ҚЫҚТЫ ШАРАЛАР
МЕН ОЙЫНДАР ТУРАЛЫ ӘҢГІМЕЛЕНДІЗ, ОНЫҢ ҮНТАСЫН
ОЯТЫҢЫЗ.

7. ТӘРБИЕШЛЕРМЕН ТЫҒЫЗ БАЙЛАНЫСТА БОЛЫҢЫЗ

- ТӘРБИЕШЛЕРМЕН ҮНЕМІ БАЙЛАНЫСТА БОЛЫП,
БАЛАҢЫЗДЫҢ ЖАҒДАЙЫ ТУРАЛЫ АКПАРАТ АЛЫҢЫЗ. БҰЛ
СІЗГЕ БАЛАНЫң БЕЙІМДЕЛУІН ТУСІНУГЕ ЖӘНЕ ОҒАН ҚАЖЕТТІ
КОЛДАУ КӨРСЕТУГЕ КӨМЕКТЕСЕДІ.
- ЕГЕР БАЛАДА ҚИЫНДЫҚТАР ТУЫНДАСА, ТӘРБИЕШЛЕРМЕН
БІРГЕ ШЕШІМІН ТАБУҒА ТЫРЫСЫҢЫЗ.

Балың балабакшаға бейімделу үакытты
қажет етептің маңызды процесс.

Ата-ананың түсіністікпен қарап, қолдау
керсету үл процесті жөнледеті!

